

BD llança una edició il·limitada del penjador fet per l'arquitecte per a la casa Calvet

El 'ready-made' de Gaudí

TERESA SESÉ
Barcelona

D'entre el conjunt de mobles dissenyats per Antoni Gaudí per a la Casa Calvet, a la dreta de l'Eixample –una de les primeres obres de l'arquitecte, premiada el 1900 com la millor casa de l'any per l'Ajuntament de Barcelona–, hi havia un petit penjador d'ús individual (segurament

L'arquitecte uneix tres 'objets trouvés' amb una cinta metàl·lica que conserva el gest de les mans

pensat per al barret, l'abric i el paraigua del propietari), que per la seva naturalesa singular concentra "l'essència última de la mentalitat artística de Gaudí", el que l'arquitecte i historiador de l'art Juanjo Lahuerta anomena, parafrasejant Lévi-Strauss, el seu "pensament salvatge".

El penjador, considerat la peça de mobiliari més petita feta per Gaudí (25 centímetres de dimensió màxima), forma part des de fa més de cinquanta anys de les col·leccions de la Càtedra Gaudí. Ha participat en importants exposicions com la que el 2002 va dedicar La Pedrera al Gaudí dissenyador de mobles, i ara és rescatat per l'empresa de disseny BD, que el reproduirà en sèrie artesanalment a un preu de 850 euros més IVA.

L'edició, il·limitada, disposa de la col·laboració de la Càtedra Gaudí de l'Escola Tècnica Supe-

Imatge del penjador fet per Gaudí per a la Casa Calvet

rior d'Arquitectura (ETSAB) de la Universitat Politècnica de Catalunya. Per a Juanjo Lahuerta, el seu director, es tracta d'un "petit però intens objecte que revela tota la complexitat de les obres majors", com si es tractés d'un banc de proves.

Lahuerta imagina que es devia tractar d'un encàrrec del propietari per al seu despatx, situat als soterranis (l'habitatge era a la planta principal). Però a diferència de la resta de mobles (sofà, butaques, cadires i tamborets inspirats irònicament en l'estil Lluís XV, que en aquell temps agradava a la burgesia europea), Gaudí construeix el penjador amb tres elements que té a mà: per subjectar a la paret fa servir un suport de fusta de pro-

ducció seriada; un d'aquells rematats habituals en mobles i baranes li servirà de penjador, i entre un i un l'altre, una graella de faristol per a la lectura de llibres, que probablement va imaginar que compliria una funció auxiliar per penjar bufandes o el paraigua. Tres *objets trouvés* que l'arquitecte uneix entre si mitjançant una cinta metàl·lica "que exhibeix en les seves formes ondulants la frescor vivaç del nus acabat de fer", "el gest de les mans", en paraules de Lahuerta.

Per a l'especialista es tracta d'un "sorprenent *assemblage* abans de l'*assemblage*, un *ready-made* abans del *ready-made*" que si bé no constitueix una excepcionalitat dins la producció

de l'arquitecte –n'hi ha molts altres exemples–, sí que reafirma la seva condició de *bricoleur*, "d'algú que no inventa els elements que necessita sinó que recull coses que troba perquè sap que algun dia tindran una utilitat, i aquesta cosa en què es convertiran té a veure amb el fer de les mans".

Penjador Calvet, a la venda des d'ahir, s'afegeix 42 anys després al catàleg de mobles i ferramentes de Gaudí que BD va començar a editar el 1977, quan, com recordaven ahir els seus responsables, "tothom ens deia que era un creador antiquat". La reproducció, amb els mateixos materials originals, ha estat confiada a un artesà galleg establert a Vic.●

CRÍTICA DE MÚSICA

Calidesa envoltant

Ólafur Arnalds

Lloc i data: Palau de la Música
(15/III/2019)

RAMON SÚRIO

Ólafur Arnalds va triomfar al Festival Mil·lenni en la presentació del seu àlbum *Re:member*, però la carrera de l'islandès també inclou bandes sonores i col·laboracions amb Nils Frahm o Alice Sara Ott, amb qui va gravar *The Chopin project*. Tot aquest bagatge es plasma en un directe acompanyat per quartet de corda i esporàdic bateria i teclista. Ell, a part de piano de cua, incorpora dos pianos de paret que funcionen sense necessitat de prémer les tecles gràcies a un nou sistema musical amb un software que permet que quan Arnalds toca una nota se'n generin dues de diferents, cosa que proporciona harmonies delicades que ajuden a fer encara més càlid i envoltant el so.

Després d'una *intro ambient*, Arnalds va mostrar les seves senyes d'identitat acariciant de manera minimal les tecles en un *Árbakkinn* que va unir tristesa romàntica amb les formes descriptives de la música per al cinema. El tema següent, *Brot*, ja va mostrar cordes i teclats amb el so manipulats electrònicament i *Re:member* va ser la primera apoteosi, barrejant música de cambra i beats en un so planyívol i alhora èpic emparentat amb el dels seus paisans Sigur Rós.

Després d'una introducció loquaç, va demostrar com funciona l'aparell que dirigeix els pianos de paret, fent honor a un so electroacústic ple de lirisme, buscant més l'accent lacrimogen i baladístic que el trànsit tecnològic, tot i que hi va haver moments de catarsi aptes per a la *rave*. Al tram final, *Ekki hugsa* va tenir un exultant arranjament de corda a l'estil de Penguin Cafe Orchestra i *Nyepi*, amb la seva malenconiosa placidesa, va fer justícia a la inspiració del tema en una festa balinesa que celebra el silenci. Per acabar va triar *Lag fyrir ömmu*, homenatge emotiu a l'àvia, que el va introduir a la clàssica, assegut al piano de paret i amb la secció de corda acompanyant-lo des de la llunyania en un bonic efecte difuminat.●

CRÍTICA DE POP

Cantàvem ahir...

Ketama

Lloc i data: Auditori del Fòrum
(15/III/2019)

DONAT PUTX

Amb nervis sovint reconeguts pel cantant del grup, i una notable assistència de públic –l'organització del Guitarr Bcn la xifrava en 1.900 espectadors–, Ketama va protagonitzar a Barcelona un nou capítol de la seva particular operació tornada, iniciada el mes de febrer passat després d'unes llargues vacances de 14 anys. El vocalista, Antonio Carmona, i els guitarristes, Juan Carmona –l'únic supervivent de la formació original del grup cap als primeríssims vuitanta– i Josemi Carmona, van comparèixer acompanyats per vuit músics més, entre els quals el fantàstic trompetista Manuel Machado, més alguns convidats: una Soleá Morente una mica desenfocada a *Se dejaba llevar por ti*

(Azul) –"La culpa és meva per haver assajat poc", va assenyalar Antonio a tall de justificació– i el nostre Dani Macaco, amb vitalistes improvisacions de la celebèrrima *Vente pa' Madrid*. Puntualment també es va afegir a la festa el jove Lucas Carmona, fill de Juan.

A part de sorpreses com un bonic passi rumber i la versió de la serratiana *Aquellas pequeñas co-*

La seva fusió pop reclama a hores d'ara una mica d'update: sembla que ho han reprès on ho van deixar

sas, el gruix del concert va incidir bastant en el contingut del seu àlbum del 1995 ara remasteritzat *De aquí a Ketama*, mitjançant temes com ara *Flor de Lis*, *Problema*, *No estamos lokos* i d'altres. Marques

conegudes i reconegudes per un públic que s'ho va passar bé, però amb mesura... Tot indica que aquesta tornada de Ketama es resoldrà amb bon ressò a les ciutats on encara té compromisos concerts, ja que parlem d'un grup molt estimat, que certament va marcar època en el panorama musical ibèric. Tot i així, i amb to-

tes les seves virtuts, la seva fusió pop amb elements de flamenc/rumba/llatí reclama, a hores d'ara, una mica d'update: fa l'efecte que els nostres protagonistes ho han reprès exactament on ho van deixar, almenys de moment. Veurem què ens ofereix el futur, si és que tenen plans més enllà d'aquesta gira.●

KOSMOPOLIS
La festa de la literatura amplificada

Relats que mouen el món
CCCB 20-24 març 2019

Jo Literatura

SESSIÓ INAUGURAL

Demà, dimecres 20 de març. 18h – 22.30h

Amb Richard Sennett, Gonçalo M. Tavares, Enrique Vila-Matas, Anna María Iglesia i Jocelyn Pook Ensemble
Consulta la programació completa a: kosmopolis.cccb.org

CCCB / Montalegre 5 - 08001 Barcelona - www.cccb.org / kosmopolis.cccb.org / @kosmopolisCCCB #kosmopolis #k19

CCCB Centre de Cultura Contemporània de Barcelona

el Periódico